

บันทึก

เรื่อง ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมาย (การคำนวณเงินสินบน)
และรางวัลตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ที่ กค. ๐๖๐๕/๓๕๖๖๓ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาของกรมศุลกากรเกี่ยวกับทางปฏิบัติในเรื่องการจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับในคดีลักลอบหนีศุลกากร จากเงินค่าขายของกลางตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรว่า จะจ่ายเงินสินบนและรางวัลโดยคำนวณจากยอดเงินค่าขายของกลางเต็มจำนวนก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันเกี่ยวกับของกลาง หรือโดยคำนวณจากยอดเงินค่าขายของกลางสุทธิซึ่งหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันเกี่ยวกับของกลาง ออกแล้ว โดยมีข้อเท็จจริงว่า มาตรา ๑๐๒ ตรี ๑.แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ และระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและรางวัล พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้ให้อำนาจอธิบดีกรมศุลกากรสั่งจ่ายเงินสินบนและรางวัลในกรณีความผิดลักลอบหนีศุลกากรหรือของต้องห้ามต้องกักตุนในการนำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร โดยให้หักจ่ายเป็นเงินดังกล่าวร้อยละ ๕๕ จากเงินค่าขายของกลาง แต่กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่ากฎหมายศุลกากรและระเบียบดังกล่าวมิได้บัญญัติกำหนดไว้โดยชัดแจ้งว่าจะมีการหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันเกี่ยวกับของกลางออกก่อนหรือไม่และโดยที่มาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๙ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการรักษาเงินค่าขายของกลางในระหว่างคดีไต่สวนของกลางในคดีลักลอบหนีศุลกากรไว้ สรุปได้ว่าเงินค่าขายของกลางในระหว่างคดีก่อนตกเป็นของแผ่นดินนั้นเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้วให้ถือไว้แทนของ และเมื่อคดีถึงที่สุดและของกลางตกเป็นของแผ่นดินแล้ว เงินค่าขายของกลางซึ่งกรมศุลกากรอาจนำมาจ่ายสินบนและรางวัลในกรณีดังกล่าวก็คือเงินค่าขายของกลางที่เหลือจากหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงเกี่ยวกับของกลางออกแล้วเท่านั้น ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่าการจ่ายเงินสินบนและรางวัลในกรณีความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร อธิบดีกรมศุลกากรจะควรสั่งจ่ายโดยคำนวณจากยอดเงินค่าของกลางจำนวนใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวและบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

มาตรา ๑๐๒ ตรี^๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไข

^๑ มาตรา ๑๐๒ ตรี ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนและรางวัลตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี ในกรณีต่อไปนี้

เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดเกณฑ์คำนวณเงินสินบนและรางวัลสำหรับความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร หรือของต้องห้ามต้องจำกัดในการนำเข้ามาในหรือส่งออกป็นนกราชอาณาจักรไว้เป็นการแน่นอน คือ ร้อยละ ๕๕ จากเงินค่าขายของกลาง เงินค่าขายของกลางนี้มีจำนวนเดียว คือ ราคาที่ผู้ซื้อชำระ ดังจะเห็นได้จากมาตรา ๒๕ วรรคสอง^๒ ว่าเงินค่าขายของนั้น เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้ว ให้ถือไว้แทนของจำนวนเงินที่ถือไว้แทนของคือจำนวนที่เหลือจากหัก ไม่ใช่จำนวนเงินค่าของกลาง ดังนั้น เงินสินบนและรางวัลตามปัญหานี้จะต้องคำนวณจากเงินค่าขายของกลางเต็มจำนวนจะหักค่าใช้จ่ายหรือค่าภาระติดพันออกไปเสียก่อนแล้วจึงคำนวณจากเงินเหลือสุทธิไม่ได้

สำหรับมาตรา ๒๕ วรรคสอง เป็นเรื่องให้ขายของที่ยึดได้ในระหว่างคดี สำหรับกรณีที่เป็นการของเสียหรือถ้าหน่วยงานจะดำเนินการเสียความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะมากเกินไป และให้ถือเงินค่าขายของนั้นเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้วไว้แทนของ ทั้งนี้ โดยกำหนดไว้ชัดเจนว่าให้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้วจึงให้ถือเงินค่าขายของไว้แทนของมาตรา ๒๕ วรรคสองนี้จึงไม่ใช่เป็นเกณฑ์สำหรับคำนวณเงินสินบนและรางวัล อีกทั้งไม่อาจนำมาตรา ๒๕ วรรคสอง มาปรับเป็นเกณฑ์คำนวณเงินสินบนและรางวัลได้ สำหรับเกณฑ์คำนวณเงินสินบนและรางวัลสำหรับกรณีที่ขายของกลางในระหว่างคดีเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้วและถือเงินค่าขายของกลางสุทธิไว้แทนของนั้น ก็ยังคงต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๐๒ ทรี ๑. อยู่นั่นเอง คือ ร้อยละ ๕๕ จากเงินค่าขายของกลางที่ผู้ซื้อชำระดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. ความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร หรือของต้องห้ามต้องจำกัดในการนำเข้ามาในหรือส่งออกป็นนกราชอาณาจักร ให้หักจ่ายเป็นเงินสินบนและรางวัลร้อยละ ๕๕ จากเงินค่าขายของกลาง แต่กรณีที่มิได้รับของกลาง หรือของกลางไม่อาจจำหน่ายได้ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับ ส่วนรายได้ไม่มีผู้แจ้งความนำจับ ให้หักจ่ายเป็นเงินรางวัลร้อยละ ๓๐

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๒๕

ฯลฯ

ฯลฯ

ถ้าของที่ยึดไว้เป็นของเสีย หรือถ้าหน่วยงานจะดำเนินการเสียความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะมากเกินไป อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรก่อนที่ของนั้นจะตกเป็นของแผ่นดินก็ได้ เงินค่าขายของนั้นเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้วให้ถือไว้แทนของ

มกราคม ๒๕๒๑